

HOGYAN KÉSZÍTSÜNK BÁBOKAT?

A legegyszerűbb, a legősbibb a botbáb. Merevsége mellett is kedves a gyermek számára. Különösen a fiatalabb korosztály bábjátékára alkalmas.

A kesztyűbáb a legkifejezőbb mozgásokra képes, és a nagyobb gyermek bábjátékához a legalkalmasabb. A gyermek az ilyen kesztyűbábhöz testközelségbe kerül. Úgy érzi, mintha ő maga volna a megelevenített figura, mivel a kezére húzott báb az ő hatalmában van.

A jó báb rendeltetésétől függetlenül mindig szép. A gonosz királyt ne személyében, hanem külalakjában szépítsük meg! Még a mesebeli csúnya lány sem lehet visszatartó. A szegénység jelzésének is megvan a maga módja. A mesebeli szegény leány bábujának ruhája nem lehet piszkos vagy rongyos. Elég néhány színes folt a szoknyáján a szegénység érzékeltetésére. Ügyelni kell az életkor jelzésére is. Pl. a kutyának kiskutyája van, a kacsának kiskacsája, amely méretben is kisebb.

A jó báb fő jellegzetessége az egyszerűség. Az óvodások rajzai sokat segíthetnek, minthogy ezek a rajzok is egyszerűek, és pontosan tükrözik azokat a jegyeket, melyeket a gyermekek fontosnak tartanak. Lényegesen nagyobb jelentősége van a gyermek számára a felismerésben a formának, mint a színeknek.

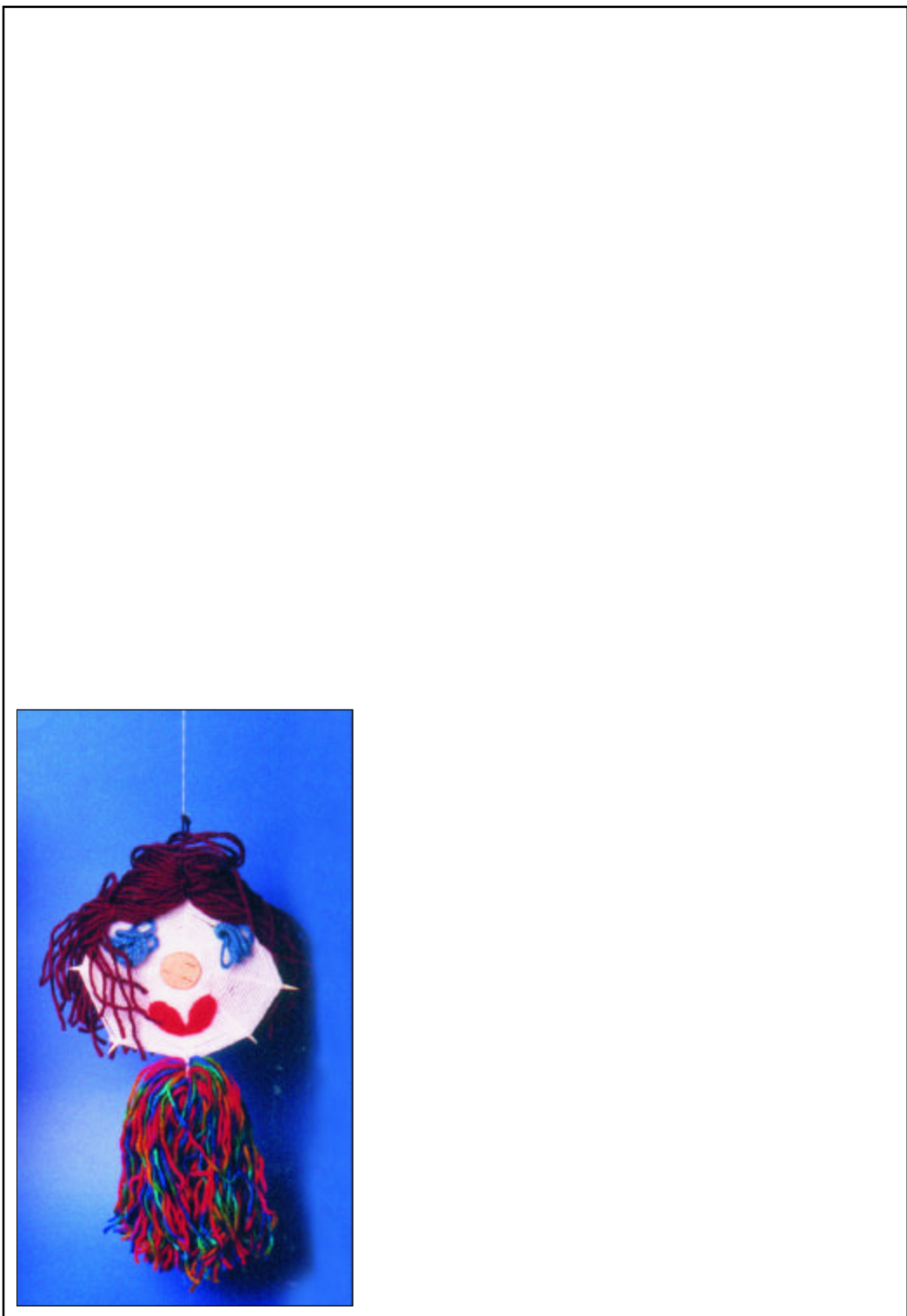
A bábjáték aktivizáló hatása abban is érvényesül, hogy a gyermek részt kíván venni a bábuk, a díszletek és a kellékek előállításában is. A bábkészítés tág teret nyújt a gyermek kezűgyességének, sokoldalú alkotó tevékenységének a fejlesztésére.

A gyermek bábút készít. Tudomásul vette, hogy a testnek kiterjedése van. Színérzékét is kielégítette, amikor a bábút kifestette. Képzelőereje is működött, amikor a bábút megformálta, és kifejezésre juttatta elképzelését. Amikor már valamennyi képzőművészeti igényét kielégítette, és képzeletét a bábu alakja kellőképpen gazdagította, a bábu a gyermekben valójában életre kel. Szeretné, ha a bábu beszélne és mozogna. Ezért játszik, beszélget vele. Most már így formálja a szöveget, és ez az út vezet az irodalmi elemek további alkalmazásához.

A legegyszerűbb bábok elkészítéséhez együtt fogjunk hozzá a gyermekekkel. Olyan formákat válasszunk, hogy a gyermekeknek ne legyen más feladatuk, mint hogy kifésék, kivágnák, összeragasszák, hajtogassák, összevarrják.

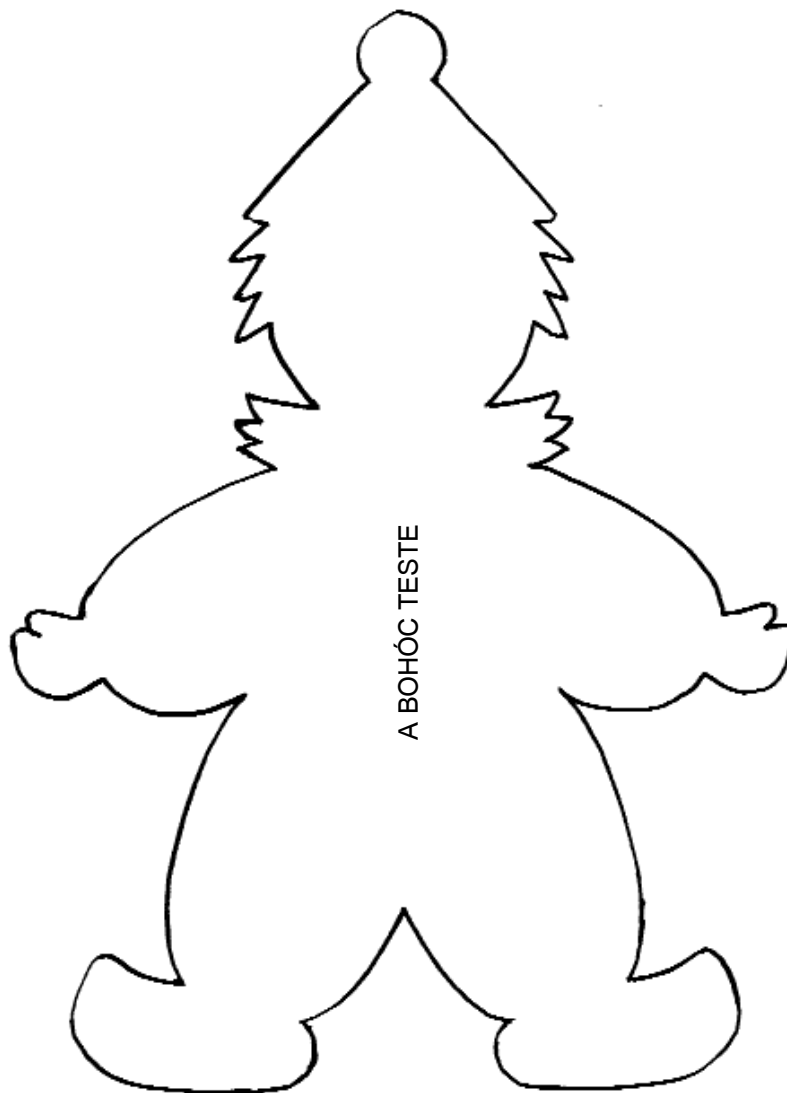
A bábkészítésben a gyermekek örömet lelnek. De örömük csak akkor válik teljessé, ha a létrehozott bábót játékukban a színpadon is felhasználhatják. A gyermeki alkotó munka a bábszínpadon kap értelmet.

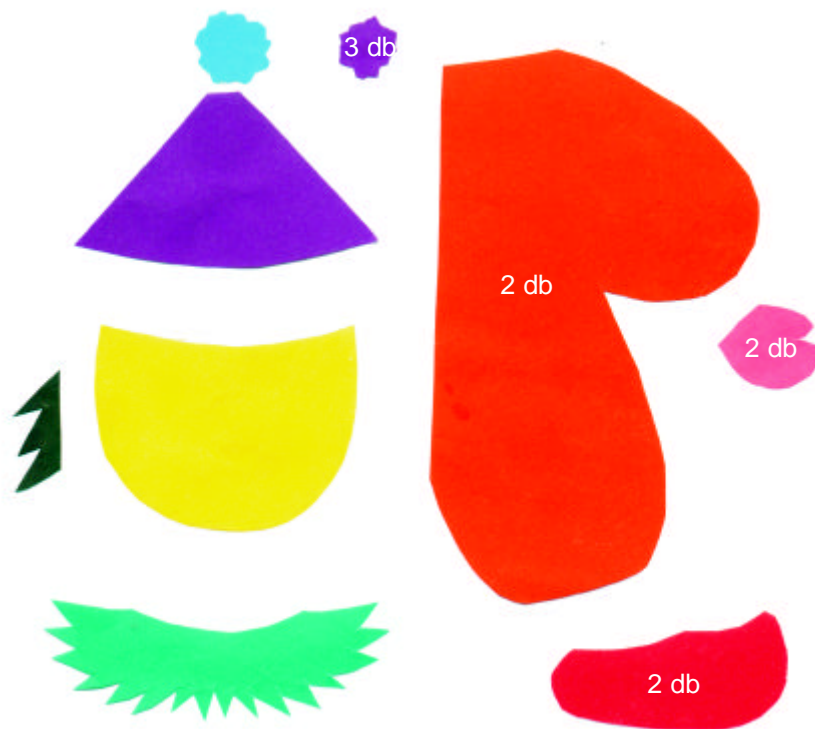
Most néhány bábu mintáját mutatom be, amelyet a kisebbek felnőtt segítségével, a nagyobbak pedig többségükben már önállóan is el tudnak készíteni.

Bohóc

Rajzold meg a bohóc testét egy kartonlapra; a ruhát, a sapkát, a nyakcsokrot, a kesztyűt, a cipőt különböző színű papírra! Aztán vágd ki! Ragaszd rá a kivágott részeket a kartonlapból kivágott testére, majd alakítsd ki a szemét, száját!

Kész a bohóc. Erősíts hozzá egy hosszú hurkapálcát, és már játszhatsz is vele!

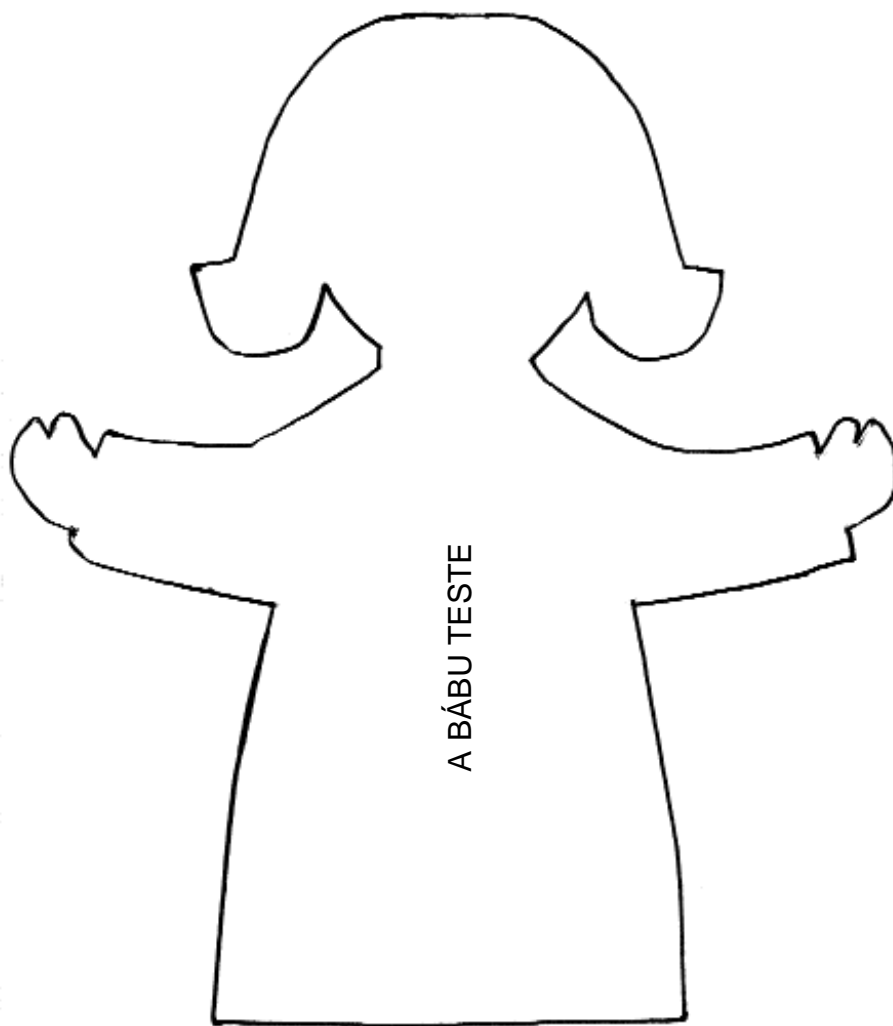
Pálcásbábuk és tipegők

Négyéves gyermekek
bábukat készítenek

Tipegő

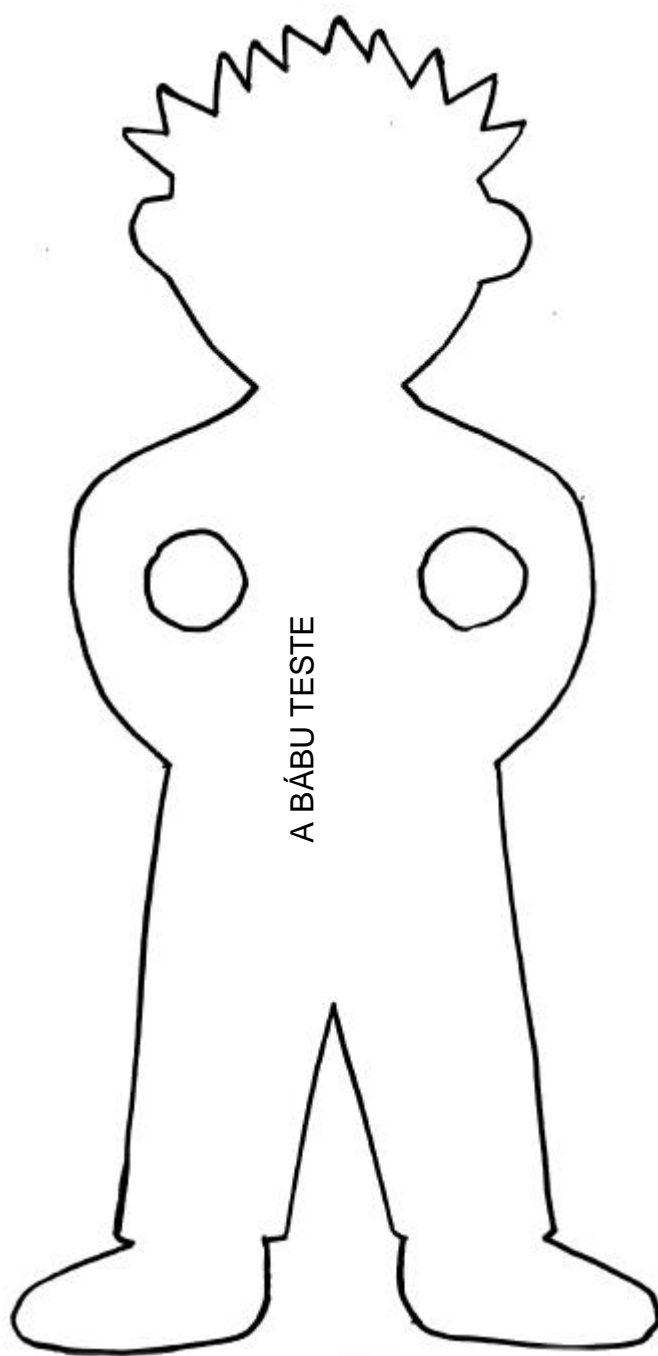
Rajzold le a baba testét egy kartonlapra, a ruháját, a haját, az arcát, a kézfejét, a gallérját, a zsebet, a gombokat pedig különböző színű papírra, és vágd ki! Ragaszd a kartonpapírra a kivágott részeket. Rajzold rá az arcát!

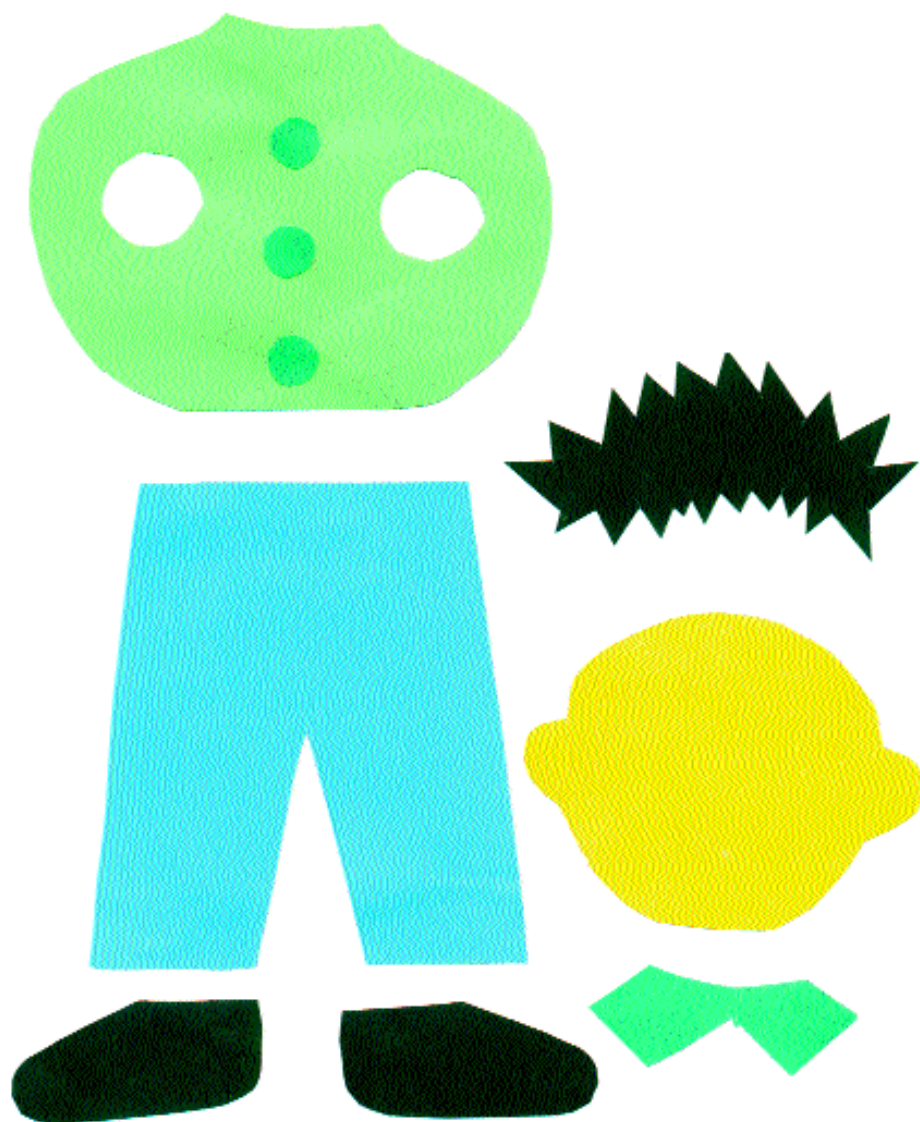

Ragaszd össze hátul a szoknya két szélét,
dugd bele két ujjadat, és már tipeg is a babád!

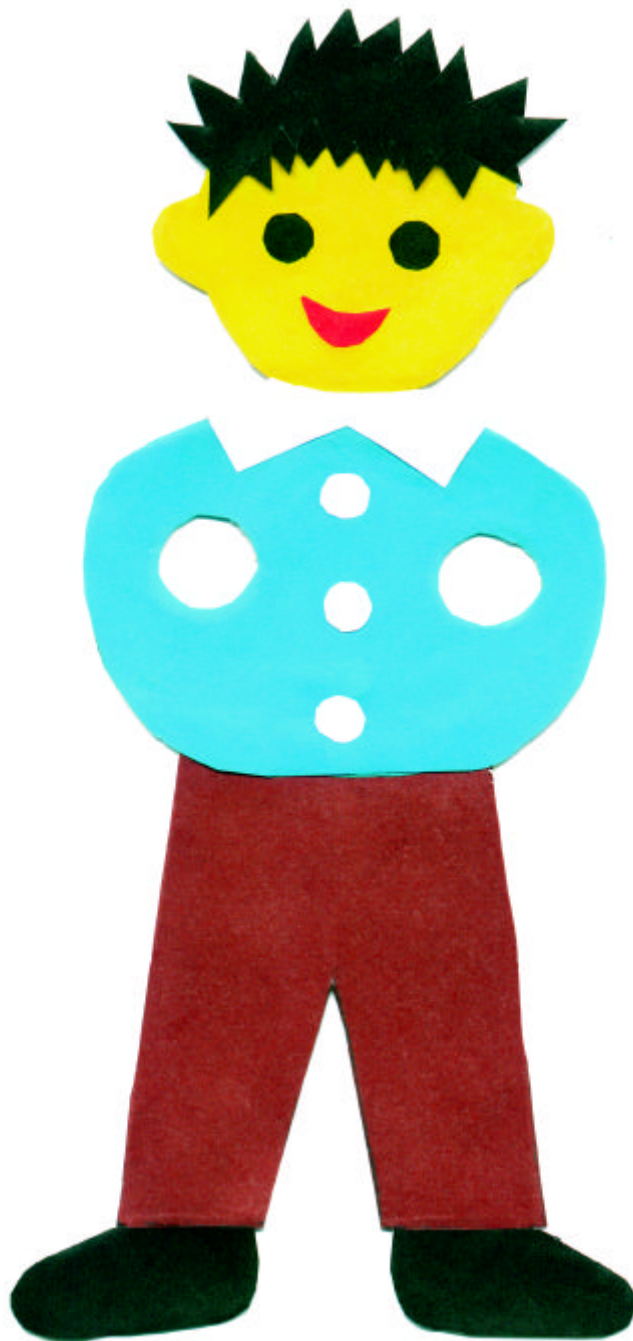

Rajzold le a bábu testét egy kartonlapra; a haját, az arcát, az ingét, a nadrágját, a cipőjét pedig különböző színű papírra, majd vágd ki!

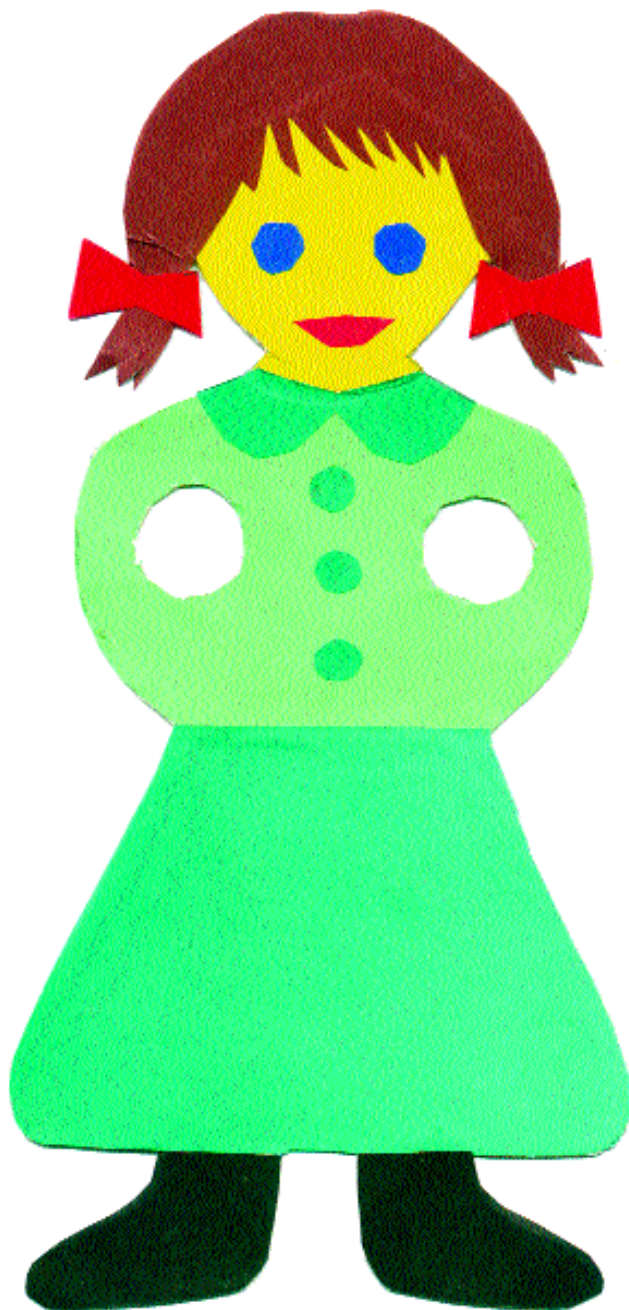
Ragaszd rá a kivágott részeket a kartonlapra, majd ragassz vagy rajzolj szemet, szájat, orrot!

Két ujjad tedd az ing kivágott részébe,
és már mozog is a bábud.

Készíthetsz kislányt is, csak szoknyába öltöztess! Ügyelj a hajára! A ruháját mintázhatod pöttyökkel, virágokkal, csillagokkal stb. Ha készítesz egy kislányt és egy kislányt, akkor már beszélgetni is tudnak.

Négyévesek munka közben

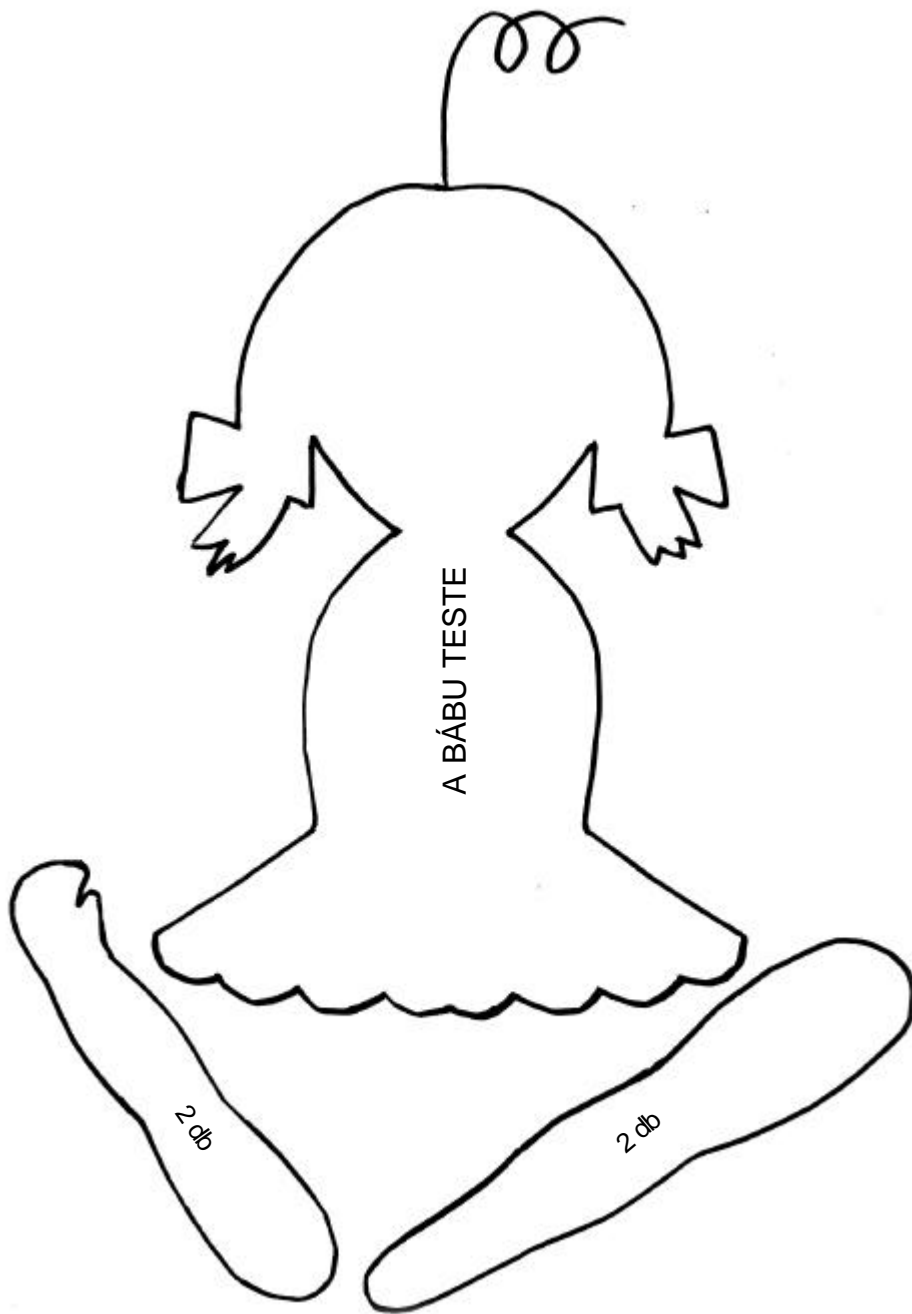

Játék a kész bábukkal

Marionett

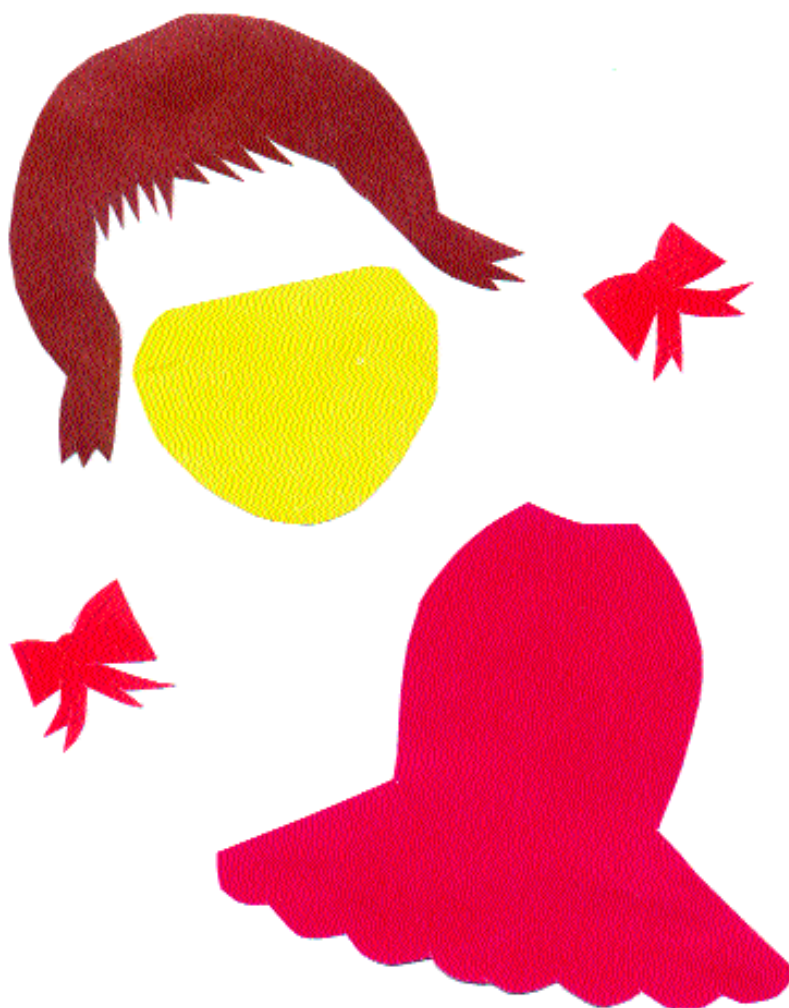
Rajzold a bábu testét, lábát, kezét egy kartonlapra, haját, arcát, ruháját, pedig különböző színű papírra, majd vágd ki! Bábudra szerelj zsineget!

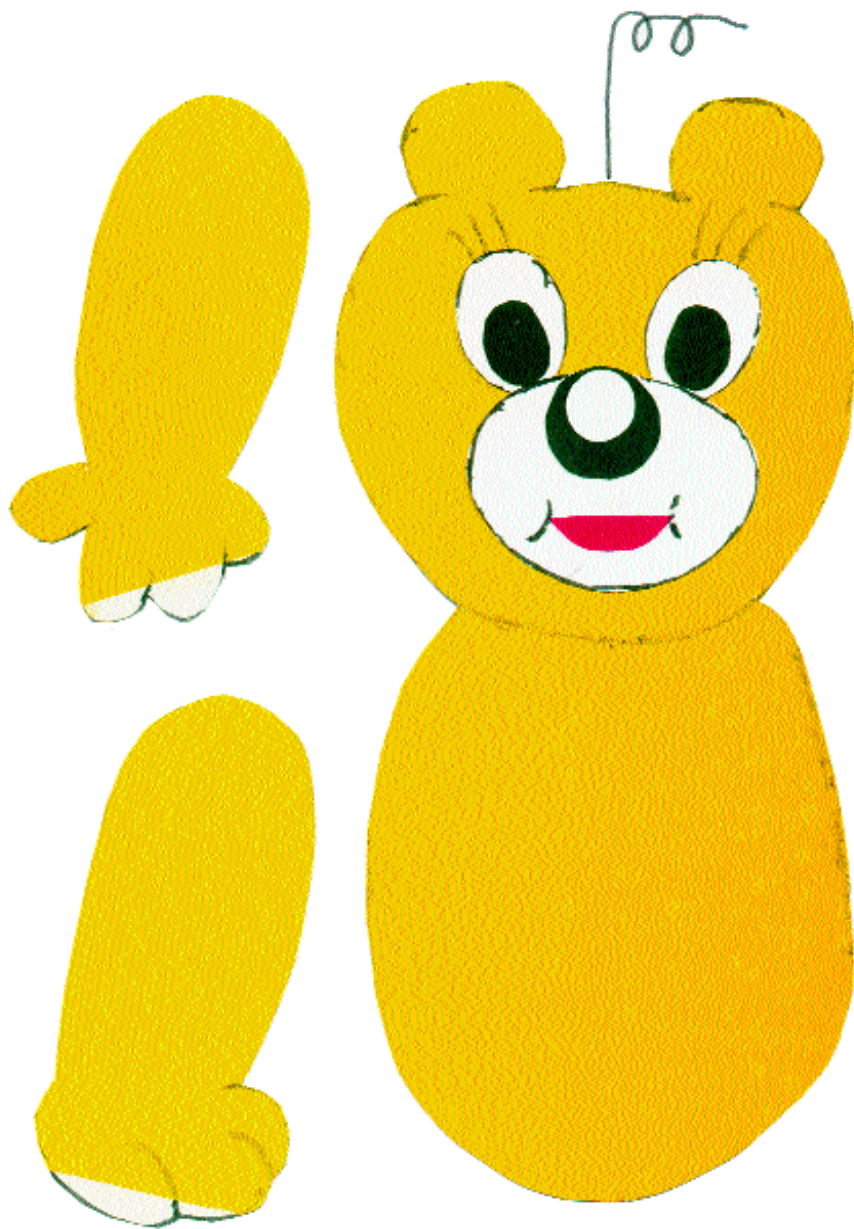

A kivágott részeket ragaszd a kartonlapra! Rajzolj szemet, száját. A lábakat lazán varrd a ruha aljára, a kezeket ugyanilyen lazán illeszd a vállhoz!

Ha finomabb mozgást szeretnél, akkor a kezekre, lábakra cérnaszálat kötsz, és felvezeted a drótra a kampóig.

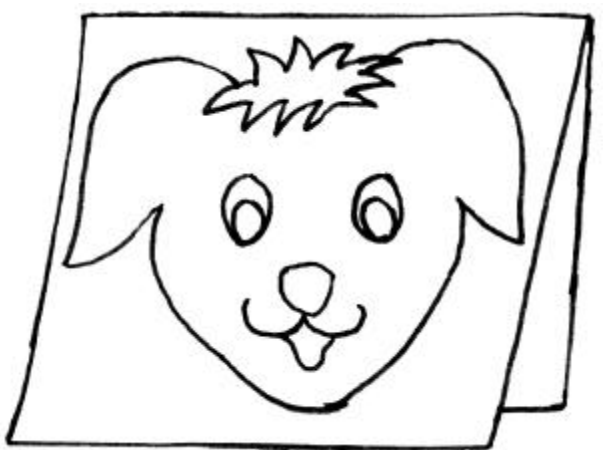
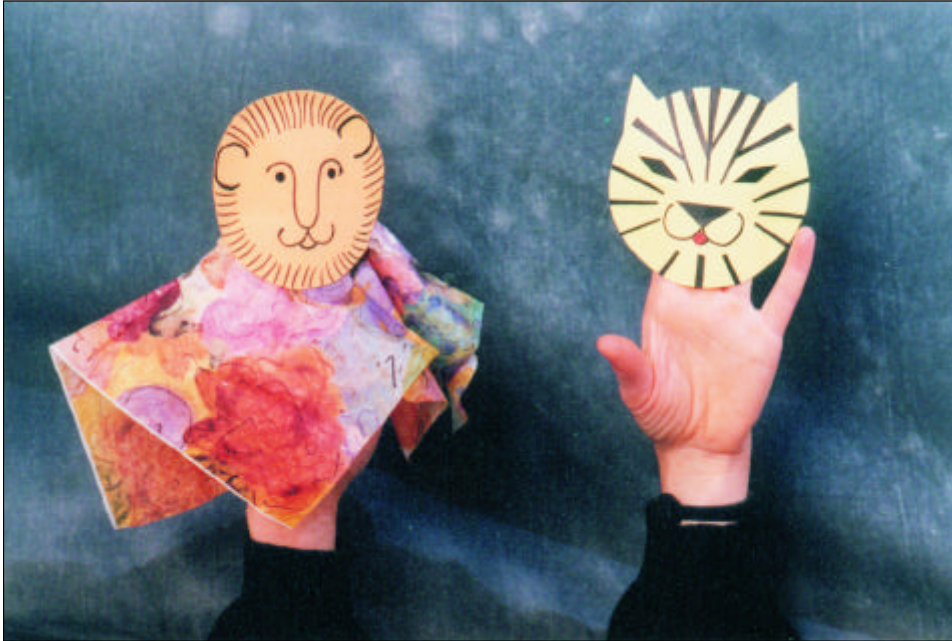

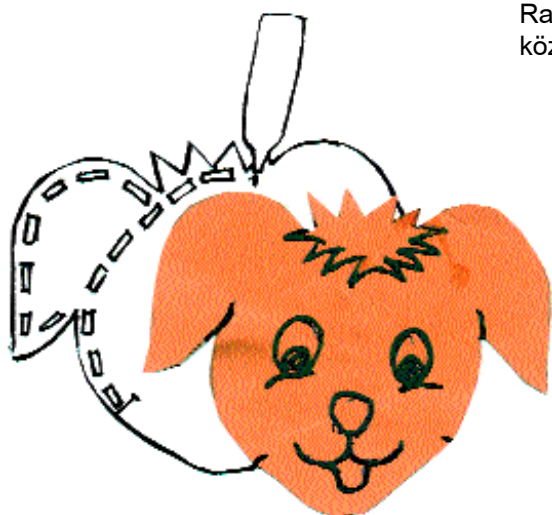
Ugyanezt elkészítheted macival vagy másmilyen bábbal is.

Kesztyűbáb

Hajts ketté egy színes papírt, rajzold rá a báb fejét, azután vágd ki!

Ragaszd körbe a fejét úgy, hogy a három középső ujjadra rá tudd húzni.

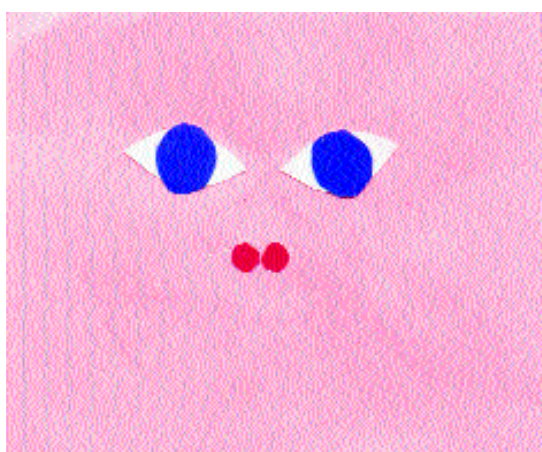
Megfelelő színű kesztyűt vagy zsebkendőt is használhatsz.

Találhatsz ki másfajta bábfejet is.

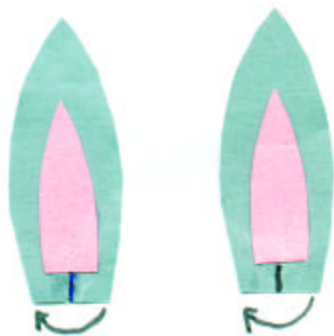

Öt-hatévesek munka közben

Henger- vagy csőbáb

Három fajta csőbábót készíthetsz: ujjra, kézfejre és karra húzhatót. Vegyél megfelelő színű, keményebb papírt, és ragaszd össze úgy, hogy az ujjadra rá tudd húzni. Készíts orrot, szemet, szájat, majd pamutból hajat!

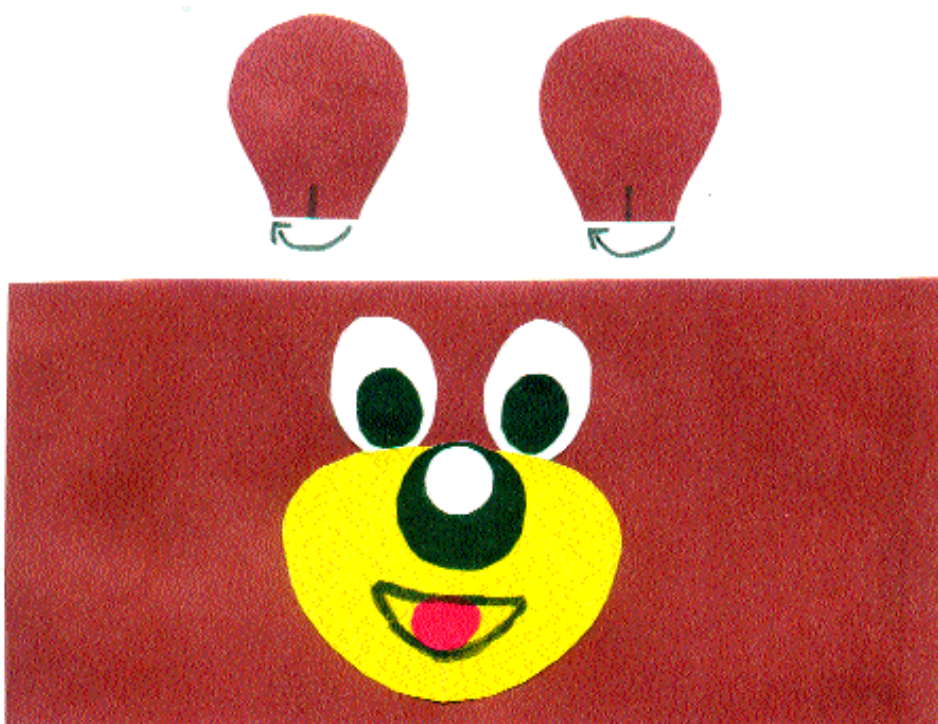
A nyulat is hasonló módon készítheted el, csak a füle alsó részének két sarkát hajtsd egymásra, és így ragaszd a cső belsejébe!

Ha minden ujjadra készítesz egy-egy bábot, akkor öt bábbal játszhatasz egyszerre. Mindig azt a bábut mozgasd, amelyik éppen beszél!

A kézfejre való bábut a toalettpapír belső hengeréből készítheted. Vond be megfelelő színű papírral!

Mielőtt a színes papírt a hengerre ragasz-
tod, alakítsd ki a megfelelő arcot. A maci
fülét – akárcsak a nyúlét – a cső belsejébe
ragaszd! Húzd a három középső ujjadra,
de megfelelő színű kesztyűt vagy zseb-
kendőt is használhatsz.

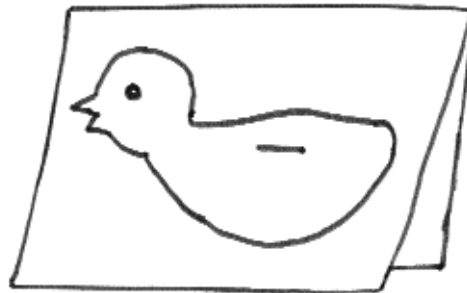
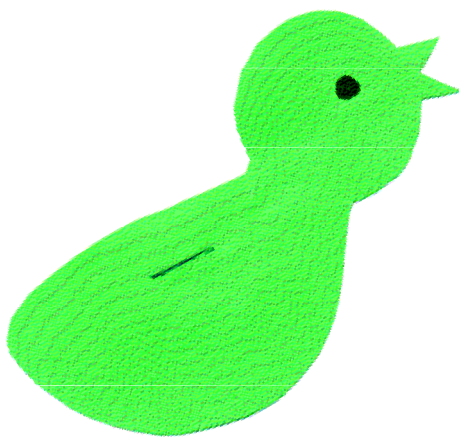
A karra való báb keménypapírból készül.

Olyan vastag hengert formálj, hogy fel tudd húzni a könyöködig, de a kézfejed ne látsszon ki! Amikor a bábót beszélteted, az egész karod mozogjon!

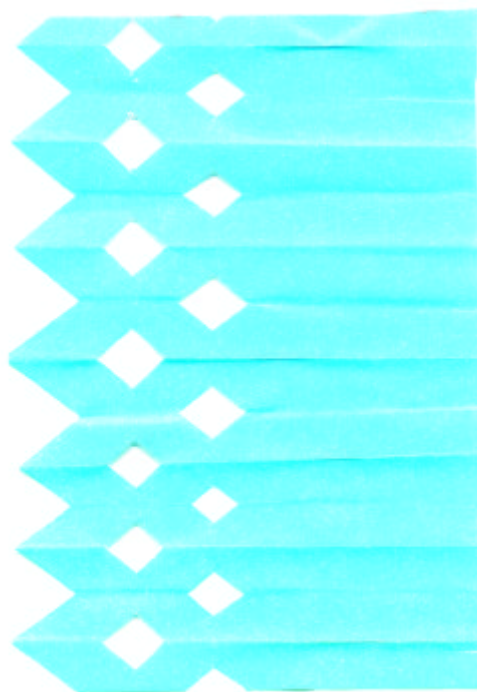

Öt-hatévesek csőbábót készítenek

Madarak

Hajts ketté egy színes papírt, rajzold rá a madarat, azután vágd ki! Így két azonos méretű madarat kapsz.

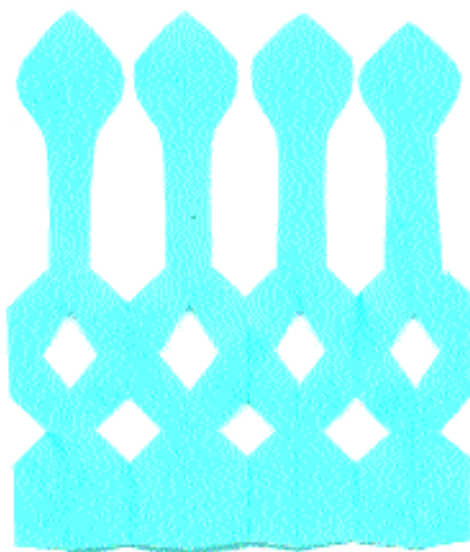

Vegyél két különböző színű papírt, és harmonikaszerűen hajtsd össze! Különféle mintákat is nyírhatsz bele. Ez lesz a madár farka és szárnya. A farkat ragaszd a két kivágott madár közé, a szárnyát pedig a megjelölt helyen húzd át!

Már röpködhet is a madár, csak erősítsd egy hosszú hurkapálcára!

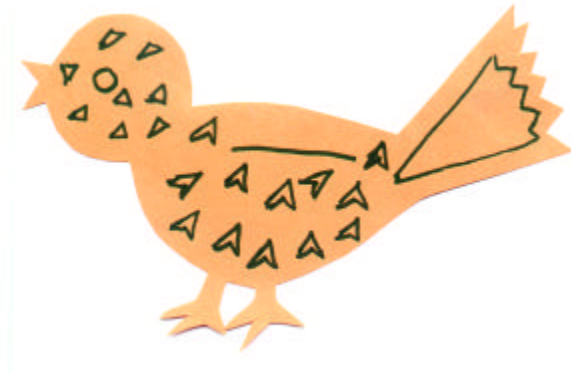
Nagyon szép a pulyka és a páva is, ezeket árnyjátékban is felhasználhatod. Ugyanúgy készülnek, mint az előbb leírt madarak.

A farkát három különböző színű és nagyságú papírból vágd ki, és ragaszd nagyság szerint egymás mögé a két papír közé (a legkisebbel kezd)!

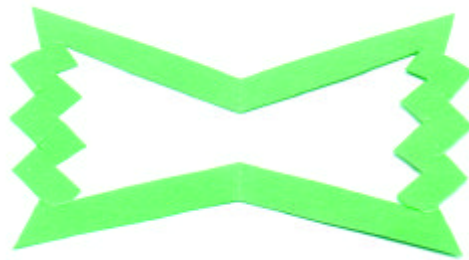
Ha széthajtod a színes papírokat, vagyis a madár farkát, igazi pávát lesz.

Ne feledkezz meg a bóbítájáról sem! Már csak a hurkapálca hiányzik.

Hajts ketté egy színes papírt, rajzold rá a madarat, és vágj éles szikével különböző mintákat a madár testébe! Vigyázz arra, hogy az összehajtott papír ne csússzon el, utána pedig nyírd ki a madár testét! A két madár közé ragassz különböző színű celofánpapírt.

Ugyanígy készítsd el a szárnyát is, majd bújtasd át a megjelölt helyen!

Erősíts hozzá egy hosszú hurkapálcát! Nemcsak bábjátékhoz, hanem árnyjátékhoz is nagyon mutatós.

Munka közben

Öt-hat évesek az elkészült bábokkal

Bábu pingpong- vagy teniszlabdából

Vágj ollóval a pingpong- vagy a teniszlabdába lyukat, fess rá temperával szemet, száját, de ragaszthatsz rá színes papírból is. Pamutból csinálhatsz neki haját, bajszot, szakállat.

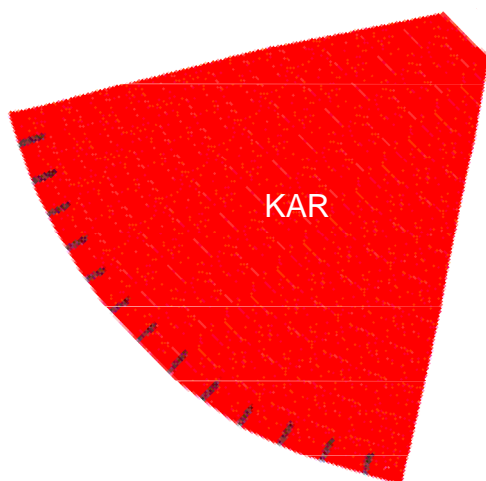

Mutatóujjadra tégy zsebkendőt úgy, hogy a hüvelyk- és középső ujjad kilátsszon alóla, majd dugd be a zsebkendő csücskével együtt a labda nyílásába!

Ezzel már el is készült a te legjobb barátod. Eleven kis lény, azzá változik, amivé akarod.

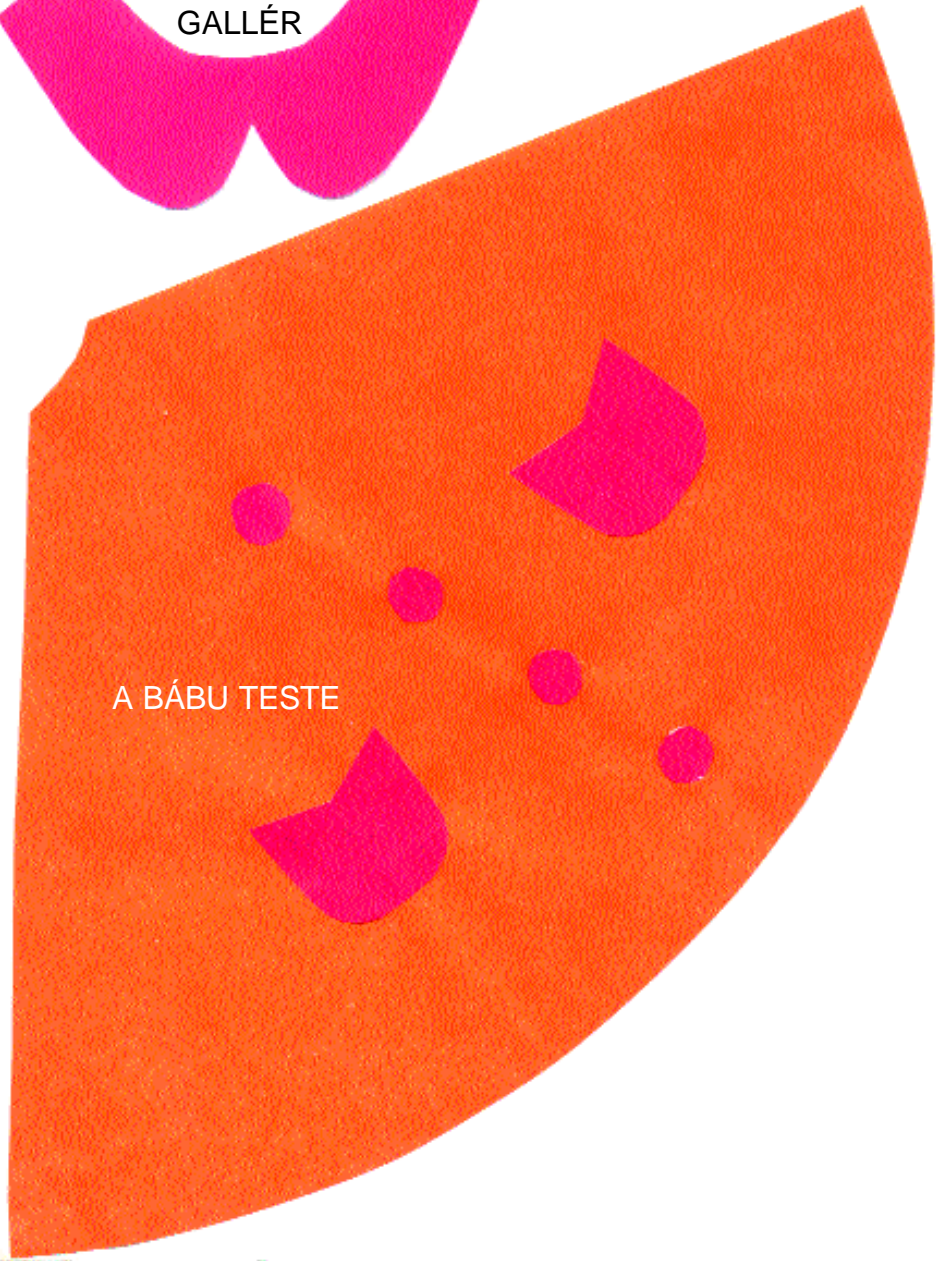
Kúp báb

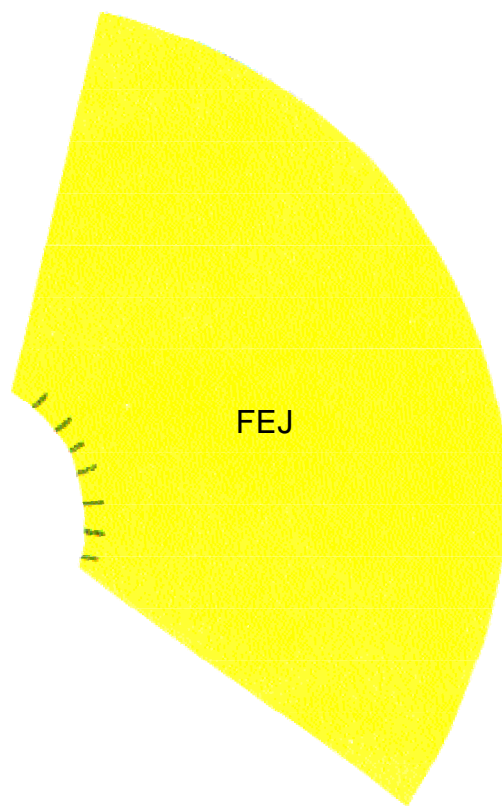
Színes papírból csavarj tölcséreket, és a megjelölt helyen vágd be ollóval! A fejét, a karokat a bevagdosott részeknél ragaszd a ruhához!

GALLÉR

A BÁBU TESTE

A haját keskenyen nyirkáld be, és a tölcsér belső felületén ragaszd a fejre, a gallért pedig a nyakhoz! A ruhát díszítheted pöttyökkel, virágokkal, csillagokkal stb.

Látod, milyen szépen sikerült? Csak bátran! Díszítheted vele a szobádat is.

A kezéd fejét dugd a ruha tölcsérébe,
így játszatsz a bábuval, de dugatsz
bele hosszú hurkapálcát is.

Hat-hétévesek kúpábókat készítenek

Játék a kész bábuval

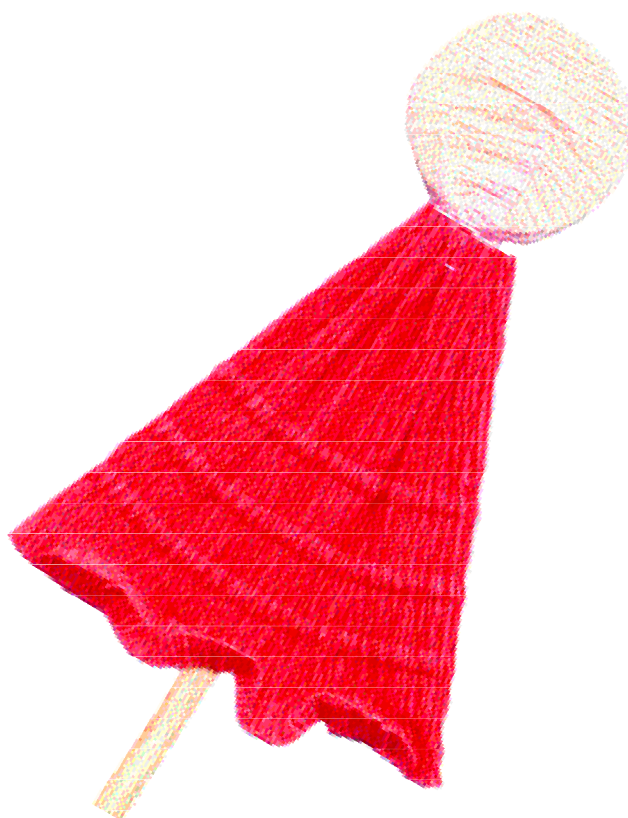
Krepp-papír báb

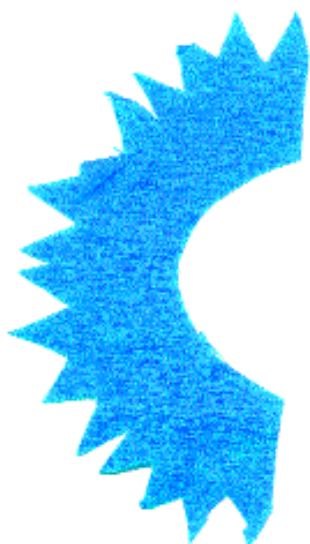
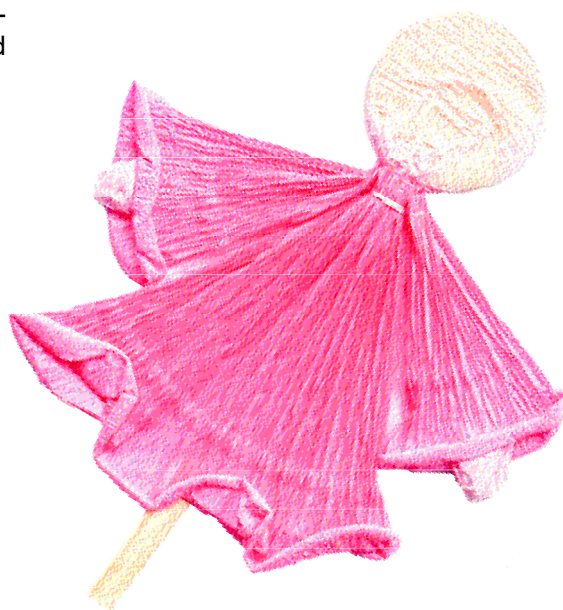
Gyűjts össze sokféle krepp-papírt! Szivacsból faragj egy gömböt, majd vedd el egy hosszú hurkapálcát, és szúrd a szivacs-gömbbe! Bele is ragaszthatod, hogy később ne essen ki.

A gömböt vond be vékony művattával, majd megfelelő színű puha krepp-papírral! A nyaknál jó erősen kösd meg, ahol kevesebb a ránc, ott lesz a bábu arca.

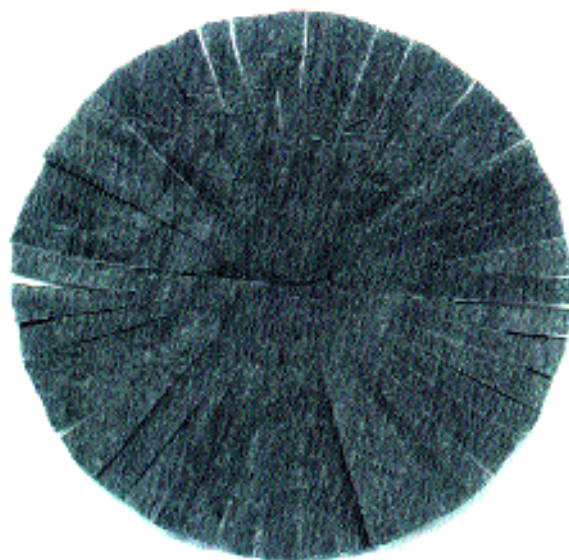
A ruháját legjobb a csokorkészítésnél használt krepp-papírból készíteni. A ruha alsó szélét úgy kell kifodrozni, hogy ujjaddal kétszer, oda-vissza hajtod, közben a papírt jó erősen megnyomod. A papír felső szélét fércöltésekkel húzd össze, és kösd a baba nyakára! Hátul a ruha nyitott részét ragaszd össze!

A ruha ujját is fércöltésekkel húzd össze, és a baba nyakánál szorosan kösd a ruhához!

Hogy ne látsszon ez a sok kötés, ugyanezzel a módszerrel gallért készíthetsz neki.

A haj úgy készül, hogy a krepp-papírt keskenyen bevagdosod, és a fej tetejére ragasztod.

A baba kézfejét a ruha ujjába ragasztod. Szemét, száját összegyúrt krepp-papírból készíted. Tehetsz szalagot a hajába, vagy kalapot a fejére.

A kisfiú a lánybábutól csak abban különbözik, hogy az inge rövidebb, és az ing alá, a hurkapálcához kötöd a nadrág szarát.

Már ketten vannak. Beszélgetni és játszani is tudnak egymással.

Ugyanígy színes celofánpapírból is készíthetsz bábut

Árnyjáték celofánpapírból készült bábokkal

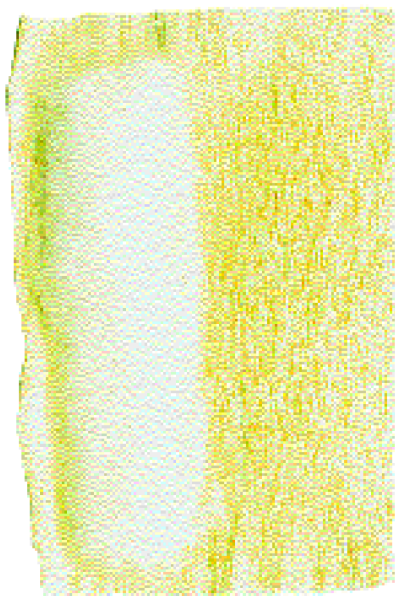

Hétévesek munkába merülve

A gyerekek élvezik munkájuk eredményét

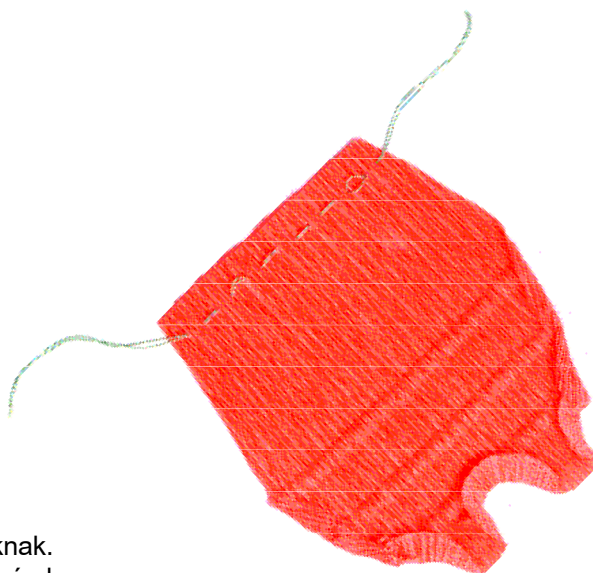
Lepke krepp-papírból

Vegyél puha krepp-papírt. Tegyd bele művattát, és sodord fel úgy, mint a rétest.

A papír szabad szélét ragaszd el!

Négy helyen kösd össze úgy, hogy ezzel formáld meg a lepke testét!

Készíts megfelelő formát a szárnyaknak.
Cikk-cakkozd be, és fércöltésekkel húzd össze!

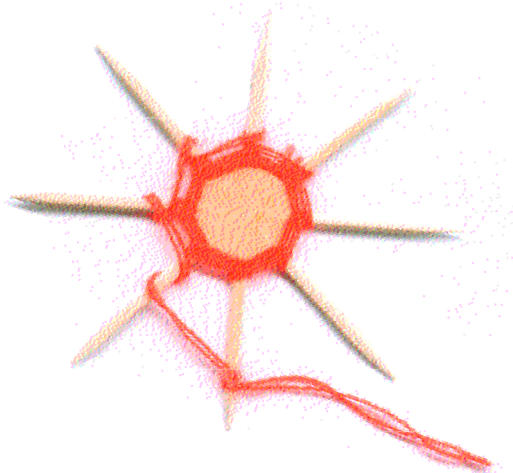

A test oldalába éles szikével vágj egy kis rést, nyomj bele ragasztót, és ide helyezd a szárnyakat.

A lepke szemének és szarvának gyűrj és so-
dorj össze krepp-papírt, és ragaszd a fejre!
Utána a lepke testének alsó részén szikével
megint egy kis lyukat vágsz, ragasztót nyomsz
bele, és ide dugod be a hurkapálcát. Szébbnél
szébb lepkéid már röpködhetnek is!

Pamutbábok

Nyolc fogpiszkálót szúrj egyenletesen egy keskenyre szelt parafa dugóba vagy gesztenyébe. Ha nincs egyik sem, akkor két kartonlapból kivágott kör közé ragaszd őket!

A pamutot kösd az egyik fogpiszkálóhoz, majd a fonalat folyamatosan hajtsd egyszer a fogpiszkálókra, amíg csak tart belőle! A pamut végét kösd el, hogy ki ne fejtőlőzzön.

A bábu hajához a pamutot többszörösen összehajtod, középen a fejhez erősíted, és utána megformálod, ahogy neked tetszik. A szemhez két egyenlő hosszú pamutot külön-külön sodorj össze, és vegyítsd egy kevés ragasztóval, tenyeredben formáld szép gömbölyűre! A száját ugyanígy formáld meg, és ragaszd a helyére!

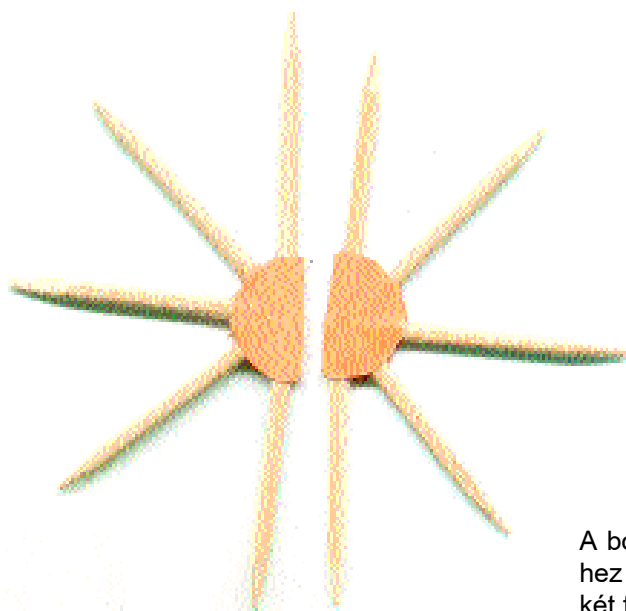
Vegyél egy kartonlapot vagy egy vonalzót, erre csavarj rá megfelelő mennyiségű pamutot! Ez lesz a baba ruhája. Óvatosan húzd le, és húzzál át rajta egy erős cérnát vagy fonalat! Kösd meg, és így erősítsd a baba fejéhez! Ezt díszítheted is.

Ha játszani akarsz vele, akkor erősíts hozzá egy hosszú hurkapálcát. Ha dísznek akarod használni, akkor a fejéhez erősíts egy szál cérnát!

A babát másképpen is elkészítheted. Két kört formáld ki fogpiszkálókra tekert fonálból, de vigyázz arra, hogy a fej kicsit kisebb legyen, mint a test. Ezt a két kört erősítsd egymáshoz. A nyakába pamutból nyakcsokrot helyezz, hogy ne látsszon a kötés.

Ez a bábu dísznek is nagyon szép, és a bábjátéknál is jól mutat.

A bohóc két félkörből készül, amelyekhez a fogpiszkálókat kartonból kivágott két félkör közé ragaszd.

Ezt a két félkört sződd be különböző színű pamuttal, és erősítsd egymáshoz. Ez lesz a bohóc teste.

Három fogpiszkálót ragassz két kartonból kivágott kör közé. Ez lesz a sapkája. A sapka végére bojtot tegyél!

Használhatod dísznek és bábjátékhoz is.

Végzős nagycsoportosok pamutbábokat készítenek

Gyerekek az elkészült bábokkal

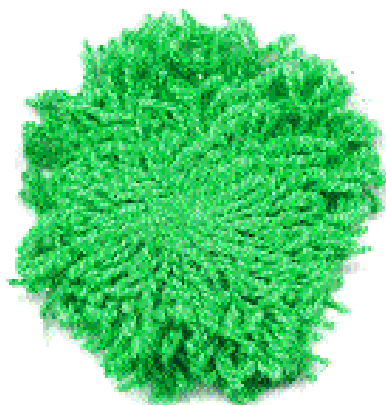
Bojtból, pomponból készült bábu

Vegyél egy kartonlapot vagy vonalzót, de vastagabb ceruzát is használhatsz attól függően, hogy mekkora bábót akarsz készíteni.

Fektesz rá egy nagyon erős cérnát, és így csavarj rá sok pamutot, hogy dús bojtot kapjál.

A pamutot óvatosan húzd le, és nagyon erősen kösd meg a cérnát, csak ezután vágd szét a pamutot. Ez lesz a bábu teste, mint-hogy az egészet alulról kezded felfelé építeni. Vigyázz a cérnára, mert ezzel kötöd a gallért a bábu testéhez.

A gallérnak kevés pamutot csavarj össze, ismét kösd meg a cérnát, majd a pamutot vágd el, és igazítsd szépen szét. Ezt a testhez kötöd. Most a gallér cérnáját hagyd meg!

A fejét ugyanígy készítsd el, csak valamivel kisebb legyen! A gallér cérnájával kösd a fejet a testhez!

A végén a haját kötöd a fejhez, és a hajnak a cernája marad ki, amellyel bárhova felakaszthatod a bábút. A szem, száj, orr ragasztóval elvegyített, összegyúrt pamutból készül, és a helyére ragasztod.

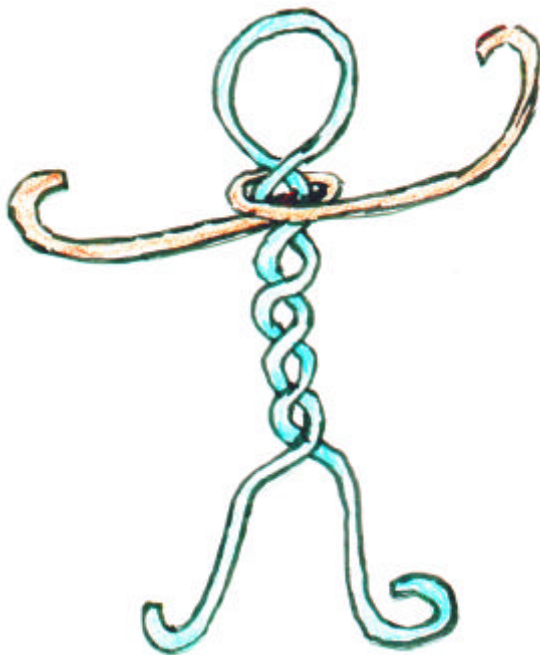

Télapót is ugyanígy készíthetsz, csak a haját, a bajuszát és a szakállát szétszedett vagy szétfésült pamutból ragaszd hozzá!

Drótból készült bábu

Lehetőleg csak PVC-szigetelésű, színes dróthuzalokat használj! Kb. 40 cm hosszú drótot harapófogóval vágj el, hajtsd ketté úgy, hogy a bábu fejrészét kerekre húzd ki, majd a két drótot tekerd össze a megfelelő hosszúságú testrésznek!

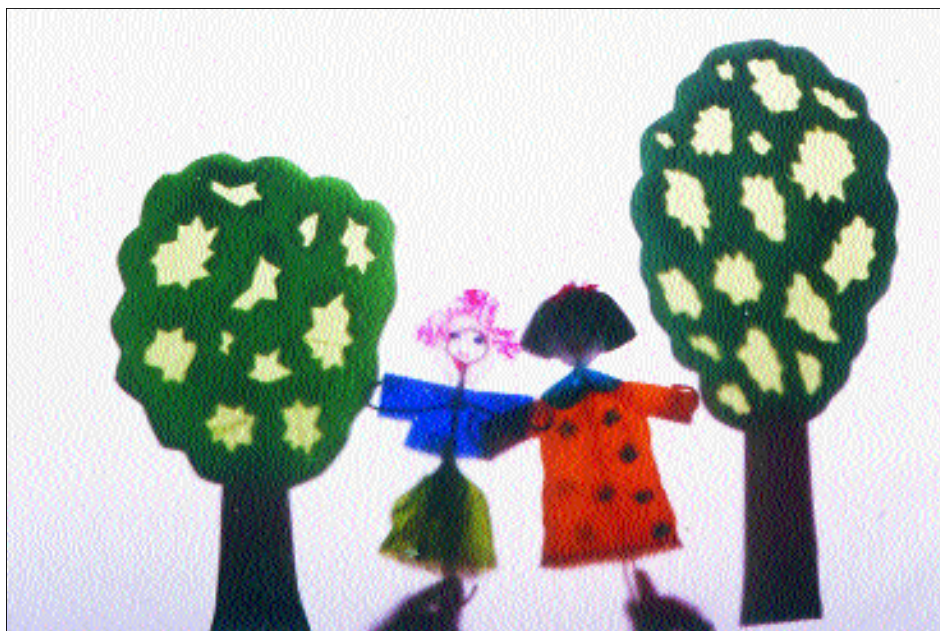

Ha a drótot sodrod, vigyázz arra, hogy mind a két szára egyszerre tekeredjen! A két drót végéből formáld meg a lábakat.

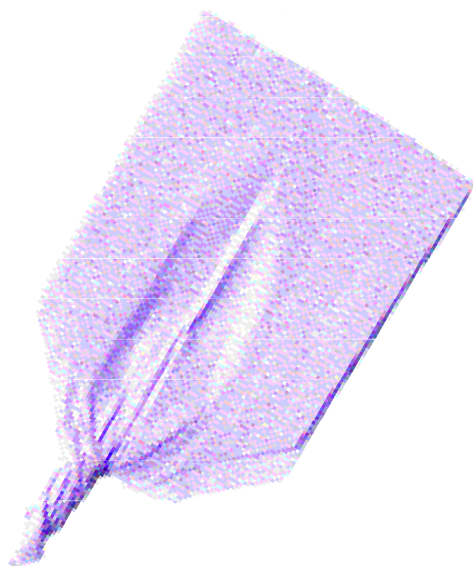
Vágj le a karoknak egy 20 cm hosszú drótot, húzd át az összecsavart drót között, majd egyszer csavard rá a testre, s már öltöztetheted is. Adhatsz rá színes papírból, krepp-papírból vagy celofánpapírból készült ruhát.

Ragaszthatsz neki arcot, haját. Tehetsz a hajába szalagot, vagy a fejére sapkát. A ruháját díszítheted is.

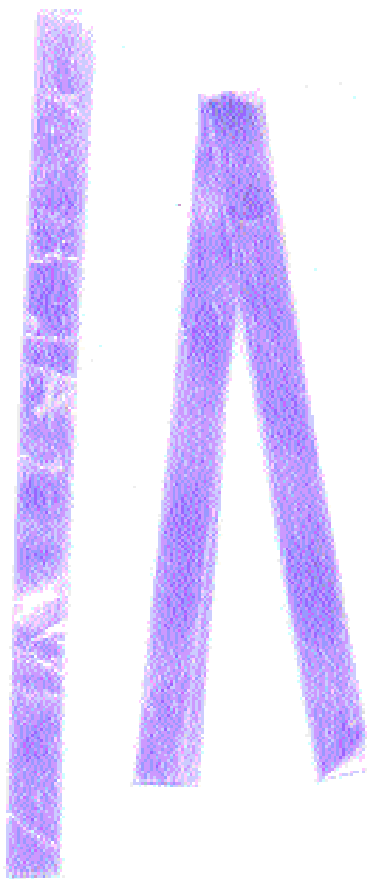
A színes celofánpapírba és krepp-papírba öltöztetett bábu az árnyjátékban nagyon mutatós

Bábuk díszszalagból

Vegyél egy megfelelő színű, széles díszszalagot, és a két végét vékonyítsd el! A szalagot hajtsd kettőbe, és végeit sodord össze: ez lesz a baba feje.

Ha nincs elég széles szalagod, akkor készíthetsz bábút három egyenlő hosszú, vékonyabb szalagból is. A szalagokat egymás tetejére helyezed, csak kicsit szét-húzd, majd összeragasztod.

A karhoz és a lábhoz két keskeny szalag kell, ezeket szélességükben hajtsd ketté, a lábát pedig hosszában is!

Mindezt jó erősen a baba nyakához kötöd. Már készen is van, csak fel kell öltöztetni.

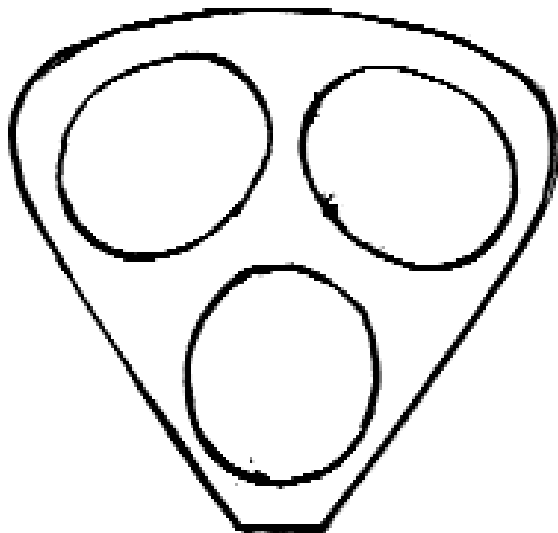
A testet előre elkészített szalagcsokor közé erősíted. Ezt a szoknyát készítheted szélesebb, keskenyebb vagy csigásan csavarodó szalagból is.

A kéz- és a lábfejet kés élével hirtelen húzd végig, ettől a szalag felpördül. Ragassz neki szemet, száját és szép, göndör haját!

Ha mozgatni akarod, akkor erősíts hozzá alulról egy hosszú hurkápálcát! Mozgathatod felülről is, vagy akár dísznek a falra akaszthatod.

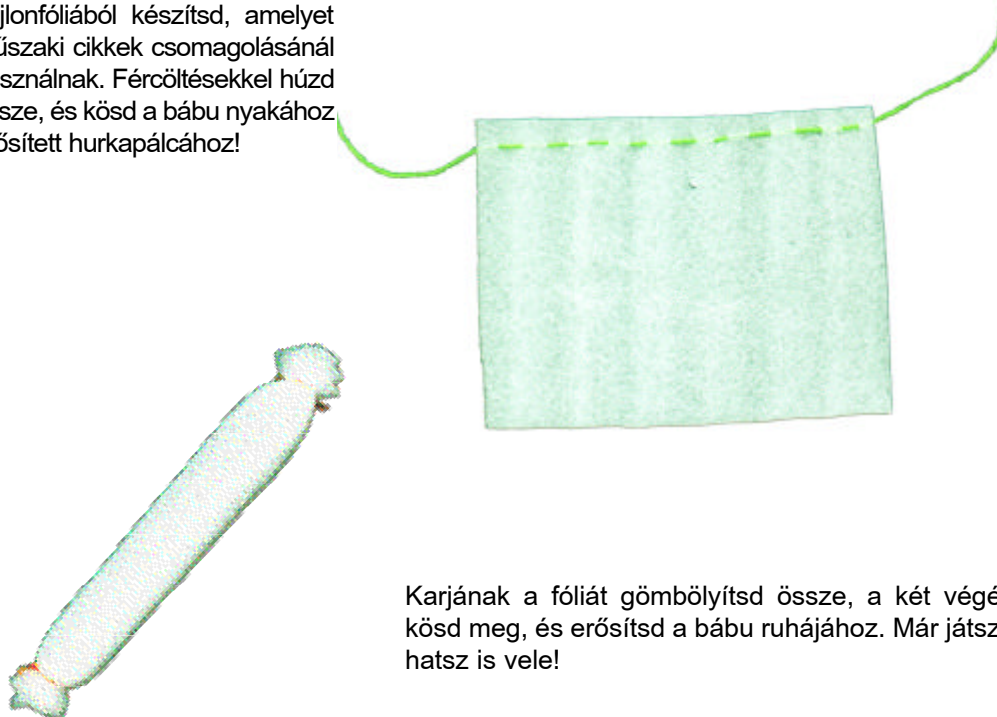
Úrlények

Csokidesszert papírjából vágj ki egy darabot! A mélyedésekbe ragassz színes celofánpapírt vagy krepp-papírt szemnek, szájnak vagy orrnak!

Ragaszthatsz neki fület, szarvat, hosszú szempillákat, kiálló fogakat, attól függően, hogy milyen bábut szeretnél.

A bábu ruháját egy darab színes nejlonfóliából készítsd, amelyet műszaki cikkek csomagolásánál használnak. Fércöltésekkel húzd össze, és kösd a bábu nyakához erősített hurkapálcához!

Karjának a fóliát gömbölyítsd össze, a két végét kösd meg, és erősítsd a bábu ruhájához. Már játszhatasz is vele!

Árnyjáték

Szivacsbáb

Ahhoz, hogy egy bábut szivacsból ki tudj faragni, nagyon sok gyakorlásra van szükség. Legjobb, ha labdával kezded. Vegyél egy négyzet alakú szivacsot, nyírd le domborúra a széleit, majd a sarkait is. Vigyázz arra, hogy mindig kicsit vágj a szivacsba, ne hogy elfaragd. Ha készen van a labda, akkor fejnek is felhasználhatod.

A kacsza testét rajzold a szivacs egyik oldalára, és próbáld ollóval megformálni! Ha nem sikerül, akkor a következő már biztos jobb lesz. A fejét ragaszd a testéhez. Filcből vagy színes keménypapírból készíts neki csórt, lábat! Ne feledkezz meg a szeméről sem! Ilyen módon különféle állatokat formálhatsz. Nagyon szép dísz lesz a szobádban.

Látod, milyen szépek ezek a bábuk? A tiéd is lehetnek ilyenek. Csak ne keseredj el, ha első próbálkozásra nem sikerülnek! Próbáld meg még egyszer! Látod, már milyen jól sikerült? Csak bátran! Segítségül hívhatod idősebb testvéredet, anyukádat, nagymamádat. Érdekes játék és szórakozás lesz ez így együtt. Bábjátékot is játszhattok, akár egy kis mesét is rögtönözhetek.

Kiscsoportos óvodásokkal játszottuk A kiskakas gyémánt félkrajcárja című mesét, amit a következő oldalon találsz. Ha többen vagytok, ti is eljátszhatjátok. Jó játékot!

